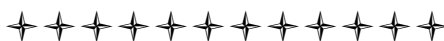

Tonsillitis สงสัย Diphtheria เก็บ Throat swab เพาะเชื้อพบ Hemolytic streptococcus not pneumonia และย้อม Gram's stain พบ Moderate gram positive cocci, Moderate gram negative bacilli ขณะนี้ยังนอนพักรักษาในโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรีร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ได้ดำเนินการค้นหาผู้สัมผัสร่วมบ้าน 4 ราย ให้วัคซีน DPT และ dT แก่ผู้สัมผัสร่วมชั้นเรียน จำนวน 32 ราย และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ตั้งแต่ต้นปี สำนักงานระบาดวิทยา จนถึงสัปดาห์นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคคอตีบ 6 ราย ใน 3 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี 4 ราย ระนอง 1 ราย ปัตตานี 1 ราย

4. อาหารเป็นพิษ ที่จังหวัดร้อยเอ็ด พบผู้ป่วยจำนวน 53 ราย มีอาการปวดท้อง ถ่ายเหลว ผู้ป่วยเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ของตำบลนิเวศน์ อำเภอรหัสบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด รายแรกมีอาการวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 เวลา 23.00 น. หลังจากนั้นผู้ป่วยรายอื่นเริ่มมีอาการคล้ายกัน บางคนมีอาการร่วมกับ คลื่นไส้ อาเจียนร่วมด้วย รายสุดท้ายมีอาการวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 เวลา 10.30 น. ได้รับการรักษาที่สถานีอนามัยตำบลนิเวศน์ 11 ราย เก็บ Rectal swab culture 6 ราย ทั้งหมดตรวจไม่พบเชื้อ ส่วนที่เหลือ 42 ราย มีอาการไม่รุนแรงได้รับการปฐมพยาบาลจากห้องพยาบาลแล้วเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามปกติ จากการสอบสวนโรค พบว่า มีการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายอบรมจริยธรรม ระหว่างวันที่ 30 – 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ประกอบด้วยนักเรียน 507 ราย ครู 63 ราย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนรับประทานอาหารที่โรงเรียน จัดให้ทุกมื้อ ยังหาสาเหตุและอาหารสงสัยไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่ได้ส่งอาหารที่รับประทานตรวจ เก็บ Rectal swab culture แม้ครัว 7 ราย ทั้งหมดตรวจไม่พบเชื้อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้ดำเนินการให้สุศึกษา และเฝ้าระวังโรคในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

เรียบเรียงโดย กมลชนก เทพสิทธิ์ และอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักงานระบาดวิทยา

พบผู้ป่วยยืนยันไข้หวัดนกในคน 3 ราย ที่ประเทศเวียดนาม

สำนักงานระบาดวิทยา ได้ติดตามสถานการณ์ของโรคไข้หวัดนก (Avian Influenza) ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ จาก website ขององค์การอนามัยโลก และเครือข่ายระบาดวิทยาจากประเทศเวียดนาม แจ้งว่า ในวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2547 กระทรวงสาธารณสุขของประเทศเวียดนาม ได้รับรายงานว่ามีผู้ป่วยรายใหม่ที่รับรักษาไว้ในโรงพยาบาล 8 ราย (จาก 3 จังหวัด) ด้วยอาการและอาการแสดงของปอดอักเสบจากเชื้อไวรัส ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 3 ราย ที่ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H5 โดย 2 ราย อยู่ที่จังหวัด Ha Tay ทางตอนเหนือของประเทศ และอีก 1 ราย อยู่ที่จังหวัด Hau Giang ทางใต้ของประเทศ ผู้เสียชีวิตทั้ง 3 ราย เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ของประเทศเวียดนาม ระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ถึง 8 สิงหาคม พ.ศ. 2547 นับเป็นรายงานผู้ป่วยไข้หวัดนกในคนอย่างเป็นทางการครั้งแรกของประเทศเวียดนาม ตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา

และจะมีการตรวจพิสูจน์ต่อไปว่าเชื้อสายพันธุ์ H5 ที่เป็นสาเหตุการเสียชีวิตในครั้งนี้ เป็นสายพันธุ์ (H5N1) เดียวกันกับที่เป็นสาเหตุของผู้ป่วย 22 ราย และเสียชีวิต 15 รายในประเทศเวียดนาม และผู้ป่วย 12 ราย เสียชีวิต 8 ราย ในประเทศไทย ในช่วงต้นปีที่ผ่านมา ซึ่งทีมจากองค์การอนามัยโลกจะร่วมหารือกับกระทรวงสาธารณสุขเวียดนาม ในการศึกษารายละเอียดของผู้เสียชีวิตเหล่านี้ เพื่อวางแผนเตรียมรับสถานการณ์ และขณะนี้รัฐบาลประเทศเวียดนาม ได้ประกาศมาตรการเพื่อควบคุมโรคในสัตว์ปีก และป้องกันไม่ให้เกิดโรคในคนแล้ว

จากสถานการณ์ข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การป้องกันและควบคุมการแพร่เชื้อไข้หวัดนกจากสัตว์ปีกเข้าสู่คน ที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเคร่งครัดกับการเฝ้าระวังโรคปอดอักเสบและไข้หวัดใหญ่ เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีมาตรการที่สำคัญ โดยสรุปคือ

1. สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้เฝ้าระวังผู้ป่วยโรคปอดบวมและไข้หวัดใหญ่ ที่เข้าข่ายสงสัยไข้หวัดนกอย่างเข้มแข็ง โดย

- หากพบผู้ป่วยที่เข้าข่ายดังกล่าว ให้ทีม SRRT ซึ่งมีแพทย์ร่วมอยู่ด้วย ออกสอบสวนควบคุมโรค และรายงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทันที โดยไม่ต้องรอผลทางห้องปฏิบัติการ
- ผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากโรคปอดบวมทุกราย ให้เก็บวัตถุตัวอย่างส่งตรวจหาการติดเชื้อไข้หวัดนก

2. ตรวจสอบ วิเคราะห์ สถานการณ์โรคปอดบวม และไข้หวัดใหญ่ ทุกสัปดาห์ หากพบความผิดปกติหรือมีผู้ป่วยเกิดเป็นกลุ่มก้อน (Cluster) ให้ทำการสอบสวนโรคในพื้นที่ เพื่อค้นหาสาเหตุทันที

3. พื้นที่ที่กรมปศุสัตว์ประกาศว่า มีการตายของสัตว์ปีกผิดปกติ หรือพื้นที่ที่จังหวัดพบว่า มีเหตุการณ์การป่วยตายของสัตว์ผิดปกติ แม้จะยังไม่ทราบผลทางห้องปฏิบัติการ ให้ทำการสำรวจและสรุปสถานการณ์ผู้ป่วยปอดบวมหรือไข้หวัดใหญ่ที่เข้าข่ายไข้หวัดนกในพื้นที่ ทุกวัน รวมถึงผลการติดตามผู้ที่ทำหน้าที่ทำลายสัตว์ปีกที่ติดเชื้อ (ตามแบบฟอร์ม Daily report ในภาคผนวก 2) และ ส่งให้สำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขต (สร.) ภายในเวลา 9.00 น. ซึ่งทาง สร.จะรายงาน ต่อไปให้สำนักโรคระบาดวิทยาทราบภายในเวลา 12.00 น. ของทุกวัน

ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข ได้ทำหนังสือแจ้งเวียนผู้ว่าราชการทุกจังหวัด ให้เร่งรัดมาตรการดังกล่าวแล้ว ตามหนังสือที่ สธ 0419/ว489 ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2547

รายงานโดย นางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักโรคระบาดวิทยา

รายงานการสอบสวนโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ต.นาสะเม้ง อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร
ระหว่างวันที่ 4 – 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

นายแพทย์ประภาส วีระพล, นางพันธ์วิ สุขบัติ และคณะ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร

1. ความเป็นมา

หน่วยระบาดวิทยา งานแผนงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลมุกดาหารในวันอาทิตย์ที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ว่าพบผู้ป่วย *Vibrio cholerae* รับการรักษาที่โรงพยาบาลดอนตาล จำนวน 1 ราย (โรงพยาบาลดอนตาลส่ง Stool Culture) ที่มสอบสวนและควบคุมโรคของจังหวัด และคปส.ดอนตาล ร่วมกันสอบสวนและควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 โดย สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 อุบลราชธานี ได้เข้าร่วมดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ผลการสอบสวนโรคเบื้องต้นเป็นดังนี้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการกระจายของโรคอุจจาระร่วงอย่างแรงตามลักษณะของบุคคล เวลา และสถานที่
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของการเกิดโรค ค้นหาแหล่งโรค และวิธีการถ่ายทอดโรค
3. เพื่อหาแนวทางในการควบคุมและป้องกันโรค

3. ขั้นตอนและวิธีการสอบสวนโรค

1. สอบสวนโรคเฉพาะราย เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรคและหาประวัติการสัมผัสแหล่งโรค
2. ค้นหาผู้ป่วยรายใหม่และผู้สัมผัสเพิ่มเติม เพื่อทราบขอบเขตการระบาดของโรค โดยใช้ทะเบียนการสำรวจที่จัดทำขึ้น ในทุกหลังคาเรือน
3. ศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของการเกิดและการกระจายของการเกิดโรค
4. ศึกษาทางระบาดวิทยาเชิงวิเคราะห์ (Case - Control study) เพื่อหาสาเหตุของการเกิดโรคโดยใช้นิยาม

ผู้ป่วย หมายถึง ผู้ที่มีอาการอุจจาระร่วง ร่วมกับมีผลการตรวจอุจจาระพบเชื้อ *Vibrio cholerae* และมีประวัติการรับประทานอาหารงานบุญ วันที่ 31 มกราคม หรือ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ทั้งรับประทานในงานหรือนำอาหารจากงานมารับประทานที่บ้านและอาศัยอยู่ที่ ต.นาสะเม้ง อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร ในช่วงระหว่างวันที่ 31 มกราคม - 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

กลุ่มควบคุม หมายถึง ผู้ที่ไม่มีอาการอุจจาระร่วง ร่วมกับผลการตรวจอุจจาระไม่พบเชื้อ *Vibrio cholerae* และมีประวัติการรับประทานอาหารงานบุญ วันที่ 31 มกราคม หรือ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 ทั้งรับประทานในงานหรือนำอาหารจากงานมารับประทานที่บ้านและอาศัยอยู่ที่ ต.นาสะเม้ง อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร ในช่วงระหว่างวันที่ 31 มกราคม 2547 - 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547